

313), ושם הג"ר עזרא דנגור כתב נוסח ברכת הדלקת נרות בערב ר"ה "להדליק נר של יום הזכרון", והעירני ידי"ן הג"ר יעקב זמיר יצ"ו כי המנהג לומר גם בר"ה "להדליק נר של יום טוב" כמו בכל יום טוב, וכן עשינו הלכה למעשה, ועיין מה שכתבתי שם ב"לשון חכמים" (דף קי הערה 54). ועתה עמד קנה במקומו.¹

1. המעשה שהבאתי בשם מרן הראשל"צ הגר"מ אליהו זצוק"ל בענין נוסח ברכת הדלקת נרות בערב ראש השנה מובא בספרו דברי מרדכי במדבר עמוד רלג' ושמעתי ממהרב זצ"ל פעמים רבות ביומא דהילולא של מרן הרי"ח טוב זצוק"ל ביי"ג באלול. וזה משכ"ש: מעשה שהיה בבגדאד עם מו"ר מרן הרי"ח טוב זצ"ל לגבי ברכת הנרות של ערב ראש השנה, את המעשה הזה שמעתי מפי מו"ר שר התורה והיראה הראשל"צ המקובל האלקי מרן הרב מרדכי אליהו זצוק"ל וכה היה המעשה, ידוע שרוב העולם מלבד מנהג חב"ד מברכים על הנר של ראש השנה להדליק נר של יו"ט, ואלו מנהג חב"ד לברך להדליק נר של יום הזיכרון. והנה מספר מרן הראשל"צ הרב מרדכי אליהו פעם אחת דרשתי בבית הכנסת שצריך לברך בראש השנה להדליק נר של יו"ט. ישב שם זקן אחד שעוד זכה לשמוע דרשה ממו"ר הבן איש חי בעצמו, הנה הזקן הזה התחיל לבכות שאלתי אותו למה אתה בוכה! אמר לי הזקן כבוד הרב, הבן איש חי היה הרב שלי ואתה הרב שלי. את הבן איש חי שמעתי אומר שצריך לברך על הנרות להדליק נר של יום הזיכרון, ואלו אתה אומר שיש לברך להדליק נר של יו"ט מה אעשה עכשיו? אמרתי לו אם כך שמעת מפיו של הבן איש חי כך גם תעשה, אולי אני טועה. הלכתי אל הרה"ג חכם ניסים כצורי זצ"ל, שעליו אמרו שהיה שני לבן איש חי בבקיאותו ובגאונותו, ושאלתי אותו מה אמר הבא"ח, איך מברכים על הנר של ראש השנה? אמר לי חכם ניסים להדליק נר של יו"ט. לא הסתפקתי בזה והלכתי לשאול את חכם סלמאן חוגי עבודי האם הבן איש חי אמר שיש לברך על הנרות בערב ר"ה להדליק נר של יום הזכרון? אמר לי חכם סלמאן: כן. כך אמר הבן איש חי, אך ש**אוצר החכמה** המעשה.

הבן איש חי דרש לפני ר"ה בבית הכנסת ואמר: בערב יום הזכרון ערב ר"ה צריך לברך על הדלקת הנרות. הבינו כל הקהל שצריך לברך של יום הזכרון! הלכה אשה אחת לאשתו של הבן איש חי הרבנית רחל ע"ה שהייתה ביתו של מו"ר ח"ר יהודה סומך זצוק"ל שהיה גיסו ובן דודו של הגר"ע סומך רבו של מו"ר הבא"ח זיע"א ושאלה אותה מה היא בירכה? אמרה לה אשתו של הבא"ח בירכתי להדליק נר של יו"ט. אמרה לה האשה את אינך עושה כמו שבעלך פסק, הוא אמר בביהכנ"ס שצריך

ב. בענין המחלוקת שהביא בקריאת שמו"ת בערב שבת שחל בו יו"ט - האמת כי יפה הורה ויפה דן כפי שפסק הגר"ע זליכה והגר"מ אליהו זצוק"ל שיש לקרוא בערב יום טוב, ולחילופין יקרא בליל שבת או ביום שבת לאחר תפילת שחרית קודם הסעודה. יש להעיר כי ישנם מקובלים אשר סוברים שאין לקרוא תרגום ג"כ בליל שבת, ואכמ"ל. וא"כ יש מקום להחמיר שלא לקרוא גם בליל שבת אלא ביום שבת לאחר תפילת שחרית¹ הסעודה.²

ג. בענין מה שהעיר על אשר הבאתי במחזור "עוד יוסף חי" לראש השנה את מנהגו של רבנו בביתו, כפי שכתב להדיא בספרו רב פעלים (ח"א סוד ישרים סוף סימן יג) שבראש השנה שחל בשבת לא היו אומרים "שלום עליכם" ו"אשת חיל" ו"אזמר בשבחין", ולא נתן טעם לזה לגבי ראש השנה, אלא רק רק לגבי ליל פסח שחל בשבת שגם בו אין אומרים בביתו "שלום עליכם" ו"אשת חיל" ו"אזמר בשבחין" כתב "יתכן בשביל המהירות שמצוה למהר בליל פסח לקדש מיד". וכת"ר ה"ה³ דבריו ב"בן איש חי" (פרשת שנה שניה סוף פרשת בראשית) ששם הביא רבנו מנהג ביתו גם לגבי פסח וגם לגבי ראש השנה וכתב רק שאין נוהגים לומר "אזמר בשבחין" (והעיר שאין לו טעם מספיק לזה), וכת"ר דייק

לברך להדליק נר של יום הזכרון! הלכה הרבנית רחל לבא"ח ושאלה אותו מה צריך לברך אמר לה של יו"ט. אמרה לו אשתו והלא משמך אמרו לי שצריך לברך של יום הזכרון! הלך הבא"ח ושאל בין האנשים מה נשותיכם ברכו, אמרו כולם של יום הזכרון. בשנה הבאה דרש הבן איש חי לפני כל הקהל בערב ראש השנה ואמר אני חוזר בתשובה. שנה שעברה אמרתי משהו ולא הבינו את דברי, והריני אומר שיש לברך על הנר של ר"ה להדליק נר של יו"ט. א"כ אמר חכם סלמאן חוגי עבודי, אותו זקן שבכה בפניך היה רק בדרשה הראשונה, ולא שמע את הדרשה בשנה השניה! וכשפגשתי את הזקן מספר הרב מרדכי אליהו אמרתי לו אשריך! כמה אתם מדקדקים בדרשות הבן איש חי, באים לדרשה כדי לשמוע ולדקדק מילה במילה.

2. עיין מש"כ בספה"ק שו"ת אמרי אליהו בסימן כ"ג באורך ומובא גם לעיל בדף פב'.